

Aan de leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid
Per e-mail: cie.jv@tweedekamer.nl
Afschrift aan: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum	Ons kenmerk	Telefoon
29-2-2024	256207/2024	033-4608900

Contactpersoon

Joeri Redder-Veen
Floor van Bakkum

06 39 83 74 95 / 06 42 24 78 74

Onderwerp: CD Kansspelen

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

Op 7 maart 2024 vindt een Commissiedebat plaats over het kansspelbeleid. Verslavingskunde Nederland, de Nederlandse ggz en de Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland maken zich grote zorgen. Ondanks genomen maatregelen groeit de markt van (online) kansspelen en blijft het onverminderd zaak om de maatregelen gericht op het beschermen van spelers verder aan te scherpen. Dat helpt gok-gerelateerde schade -waaronder sociale, financiële en gezondheidsschade- én gokverslaving te voorkomen¹.

Gezien de urgentie vragen we daarom aanhoudende aandacht voor de volgende zaken. Dikgedrukt treft u onze suggesties voor vragen aan de bewindspersoon. Daarnaast doen wij ook een oproep aan u als Kamerleden om dit onderwerp ik nauwe afstemming op te pakken met uw collega's met zorg, preventie en bestaanszekerheid in de portefeuille.

LADIS cijfers: niet enkel sturen op aanmeldcijfers in de verslavingszorg

Onlangs publiceerde Stichting Informatievoorziening Zorg na 7 jaar voor het eerst een overzicht over de Kerncijfers Verslavingszorg. De gegevens zijn via het Landelijk Alcohol- en Drugs Informatiesysteem (LADIS) afkomstig uit de verslavingszorginstellingen in Nederland. Het is van groot belang te onderstrepen dat hier niet de zorgvraag, maar de daadwerkelijk geleverde zorg in kaart gebracht is.

De LADIS cijfers tot 2022 laten nog niet meer behandelingen in gokverslaving zien, maar dat geeft naar onze overtuiging een misleidend beeld. Zo zeggen cijfers over het aantal behandelingen, zeker bij aanwezigheid van wachttijden en beperkte behandelcapaciteit, weinig over een eventuele toename van de zorgvraag. Daarbij duurt het lang voor iemand met gokproblematiek bij verslavingszorg in beeld komt. Enerzijds omdat er tussen het ontstaan van een verslaving en het daadwerkelijk zoeken van hulp een periode van jaren zit (behandelkloof), wat bij een gokverslaving niet anders is dan bij een andere verslaving. Anderzijds komen mensen met een gokverslaving eerder in aanraking met financiële problemen en zoeken daarvoor eerst ondersteuning en hulp. De Nationaal Rapporteur geeft in zijn brief t.b.v. dit debat eveneens een duidelijke duiding waar wij ons graag bij aansluiten.

Het baart ons zorgen dat sommigen stellen dat de LADIS cijfers er op zouden duiden dat de zelfregulering succesvol is. Uit deze LADIS cijfers is immers geen conclusie te trekken over het effect van kanalisatie en openstellen van de online gokmarkt. Behandelcijfers en vraag naar zorg zijn niet hetzelfde. Het is cruciaal om niet alleen te sturen op behandelcijfers uit de verslavingszorg bij het beoordelen van de impact van het gokbeleid. Daarnaast moet ook gekeken worden naar de bredere

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5430427/maatregelen-online-gokken-schieten-de-geest-volledig-uit-de-fles>

gok-gerelateerde schade, zoals bijvoorbeeld schuldenproblematiek. Vanuit de verslavingszorg is er veel zorg om de groei van de Nederlandse gokmarkt en daarmee de toekomstige groei van gok-gerelateerde schade, waaronder verslavingsproblematiek.

- **Heeft de bewindspersoon een effectief meetinstrument om de effecten van de openstelling op gok-gerelateerde schade te monitoren? Het aantal behandelingen in de gokverslaving is zoals hierboven weergegeven geen juiste graadmeter.**
- **Kan de bewindspersoon met alle betrokken partijen borgen dat data ook voor verslavingsonderzoek beschikbaar wordt gesteld?**

Algeheel reclameverbod

Sinds 1 oktober 2021 maakt een steeds groter wordende groep mensen gebruik van de mogelijkheid om legaal online te gokken (zie brief 8 december 2021). Reclame normaliseert online gokken. Het zet onder meer maatschappelijk kwetsbare groepen en jongeren aan tot online gokken. De Tweede Kamer heeft in debatten over dit onderwerp meermaals hun onvrede over de reclames geuit. Toch is een algeheel reclameverbod nog niet ingevoerd. Er geldt nog een uitzondering voor het verbod als het gaat om sportsponsoring.

Wij zijn blij met de concrete stappen die zijn gezet om te komen tot een verbod op ongerichte reclame². Sportsponsoring draagt bij aan normalisatie en acceptatie van online gokken. We willen nogmaals benadrukken dat het verbod op sportsponsoring van groot belang is om ook via deze weg blootstelling aan kansspelreclame -met name voor de doelgroep jongeren- van groot belang is. Het naar voren halen van de datum waarop het verbod op sportsponsoring ingaat zou zeer wenselijk zijn.

- **Wil de bewindspersoon werk maken van het naar voren halen van de ingangsdatum van het verbod op sportsponsoring? En hoe staan u als Tweede Kamer en de bewindspersoon tegenover een algeheel reclameverbod voor (online) gokken?**

Werk maken van én naleven preventiebeleid

Aanbieders van online kansspelen hebben een wettelijke verantwoordelijkheid om problematisch gokken te voorkomen. Zij worden geacht tijdig in te grijpen en maatregelen te nemen om spelers te beschermen, bijvoorbeeld door mensen actief te benaderen en door te sturen naar instellingen voor verslavingszorg voor advies of hulp. Nog immer neemt de branche onvoldoende verantwoordelijkheid op dit vlak. Over het algemeen grijpen aanbieders van online kansspelen te laat in. Dit heeft tot gevolg dat schulden vaak al hoog zijn opgelopen³.

Wij zijn van mening dat het huidige preventiebeleid van aanbieders van online kansspelen nog altijd niet voldoet. Aanvullend zal een strak handhavingsbeleid moeten worden vastgesteld om het gedrag van de sector te kunnen monitoren en zo nodig snel te kunnen bijsturen. Wij blijven graag in overleg om te komen tot een uniform preventiebeleid conform de laatste inzichten. In het kader hiervan hebben wij tevens onze reactie gegeven op de consultatie van de Beleidsregels Verantwoord spelen van de KSA, die zien op dit punt.

- **Kan de bewindspersoon de beleidsregels verantwoord spelen aanscherpen om ervoor te zorgen dat aanbieders eerder ingrijpen en een (pro)actiever preventiebeleid gaan voeren?**
- **Kan de bewindspersoon onafhankelijke deskundigen een bindende richtlijn verslavingspreventiebeleid laten opstellen, inclusief de modaliteiten voor monitoring en**

² <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2023/mei/verbod-ongerichte-reclame-per-1-juli/>

³ <https://nos.nl/artikel/2490171-online-gokbedrijven-verzaken-zorgplicht-spelers-verliezen-veel-in-korte-tijd>

toetsing van de brede, actieve zorgplicht.

Investeer in verslavingspreventie en interdepartementale en collegiale samenwerking

Een investering in verslavingspreventie is een investering in het voorkomen van gok-gerelateerde schade én gokverslaving. De aangestelde Nationaal Rapporteur Verslavingen [onderschrijft het belang van preventie](#) en neemt in zijn visie het bio psychosociale model als uitgangspunt. Effectieve aanpak en preventie vereist een goede aansluiting met het sociaal domein, het medische- en zorgdomein en met handhavende- of regulerende wet- en regelgeving.

Een belangrijk instrument hierbij is het Verslavingspreventie Fonds. Door de doelen hiervan te verbreden kunnen met de middelen in dit fonds bijvoorbeeld meer preventie interventies gefinancierd worden.

- **Op welke wijze gaat de bewindspersoon de adviezen van de Nationaal Rapporteur Verslavingen ter harte nemen? Hoe wordt geborgd dat dit ook interdepartementaal (VWS, J&V, SZW en BZK) wordt aangepakt?**

Meer daadkracht

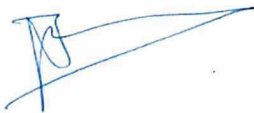
Wij signaleren bovengenoemde knelpunten al langere tijd en hebben onze zorgen hierover de afgelopen jaren in verschillende brieven onder uw aandacht gebracht (zie onder meer onze brieven van [17 maart 2022](#), [9 mei 2022](#) en [21 maart 2023](#)). Onze zorgen op lang niet alle punten zijn opgelost. Wij hebben in onderhavige brief gekozen een aantal op dit moment actuele zaken te benadrukken. Wij hopen dat u de bewindspersoon in het komende debat eveneens kritisch zult bevragen op lopende trajecten die in gang zijn gezet alsook de zorgen geuit door belangrijke partijen als De Nationaal Rapporteur Verslavingen en de SGF nadrukkelijk onder de aandacht wilt brengen.

Samen met u staan we voor de uitdaging om mensen beter te beschermen om gok-gerelateerde schade én gokverslaving te voorkomen. Uiteraard zijn wij altijd bereid deze brief toe te lichten. Voor nadere vragen over deze brief kunt u contact opnemen met Floor van Bakkum (Verslavingskunde Nederland) of Joeri Redder-Veen (de Nederlandse ggz).

Met vriendelijke groeten,

G. Niemeijer
Voorzitter Verslavingskunde Nederland

J. Pepers
Directeur de Nederlandse ggz

W. Sliedrecht
Voorzitter Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland